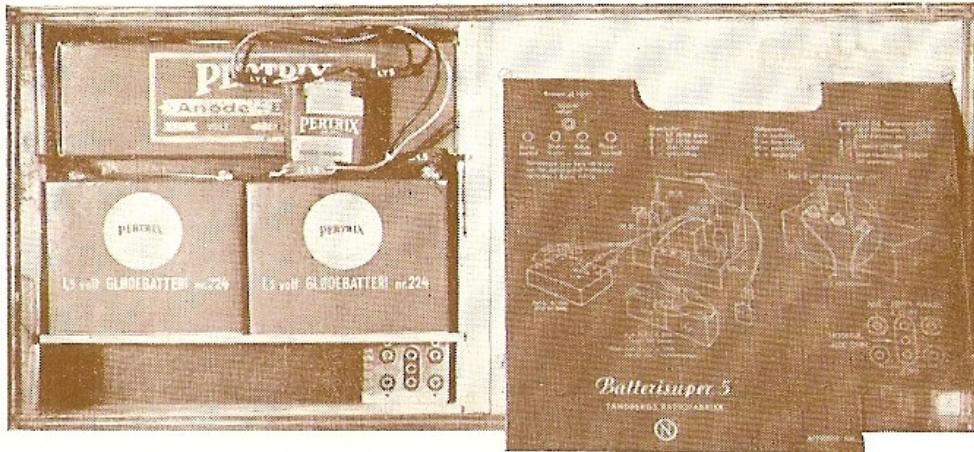

BRUKSANVISNING

Tandbergs
Batterisuper 5

Tandberg
BATTERISUPER 5

- 1) **ANODEBATTERIET** skal være på 120 volt. For eksempel Pertrix nr. 295 eller nr. 298. De 5 fargede ledninger er forsynt med fjærende pluggere. Normalt koples pluggene til følgende spenninger:

Gul til $\div$, grønn til 4,5 volt, sort til 7,5 volt, blå til 80 volt og rød til 120 volt. Strømforbruket blir da ca. 10 mA. og i sparestilling ca. 7 mA. ved midlere lydstyrke.

Størst økonomi i sparestilling oppnås når blå koples til 72 volt. Strømmen blir da ca. 5 mA.

Eller blå koples til 80 volt og grønn til 6 volt hvorved strømmen blir ca. 4 mA.

Koples pluggene på annen måte enn oppgitt, kan anodebatteri og rør ødelegges på kort tid. Under kopling av batteriet bør apparatets strømbryter stå på 0.

Anodebatteriet anbringes inne i kabinettet over sjassiet.

- 2) **GLØDEBATTERIET** skal være på 1,5 volt. For eksempel 2 stk. Pertrix nr. 224 koplet i parallelle, + til + og $\div$ til $\div$, og placert i kassen bak sjassiet, eller 1 stk. nr. 1308 placert utenfor eller i høytalerrommet.

Den røde ledning koples til +, plus-polen.

Ledningsendene til glødebatteriet må ikke komme i berøring med kontaktene på anodebatteriet, da rørene i så fall kan ødelegges.

Strømforbruket er 0,35 amp.

Glødebatteriet bør skiftes når spenningen er sunket til 1,1 volt da for lav glødespenning nedsetter rørenes levetid.

Istedentfor glødebatteri kan en 2 volts akkumulator benyttes. Denne koples i tilfelle til de to ytterste klemskruer på sjassiet med minus ($\div$) til høyre. Ledningene fra apparatet koples til de to klemskruer til høyre med minus ($\div$) til høyre sammen med minusledningen fra akkumulatoren.

- 3) **BATTERI FOR SKALALYS.** Et vanlig 4,5 volts lommelyktbatteri koples til ledningene merket «Lys». Det er nødvendig med eget batteri for skalalyset da glødespenningen ellers vil variere når lyset koples inn og ut og bevirke at innstillingen på kortbølgesjonene forandres.
- 4) **ANTENNEN** bør være ca. 15 til 25 m lang og henge så høyt og fritt som mulig.
- 5) **JORDLEDNINGEN** kan forbindes til en vannledning eller en blikkplate — gammel bøtte eller lignende — som graves ned på et sted hvor jorden holder seg fuktig. Ledningen må loddes godt fast til jordplaten. Istedentfor jordforbindelse kan man også anvende en ledning av minst samme lengde som antennen, som ligger direkte på jorden. Dette anvendes særlig ved transportabelt bruk.

Bor man på et sted hvor der er tørr sand eller sten, kan også en sådan jordledning med hell benyttes. Av praktiske grunner kan man da grave ledningen så dypt ned at den er beskyttet.

Tykk galvanisert jerntråd kan brukes.

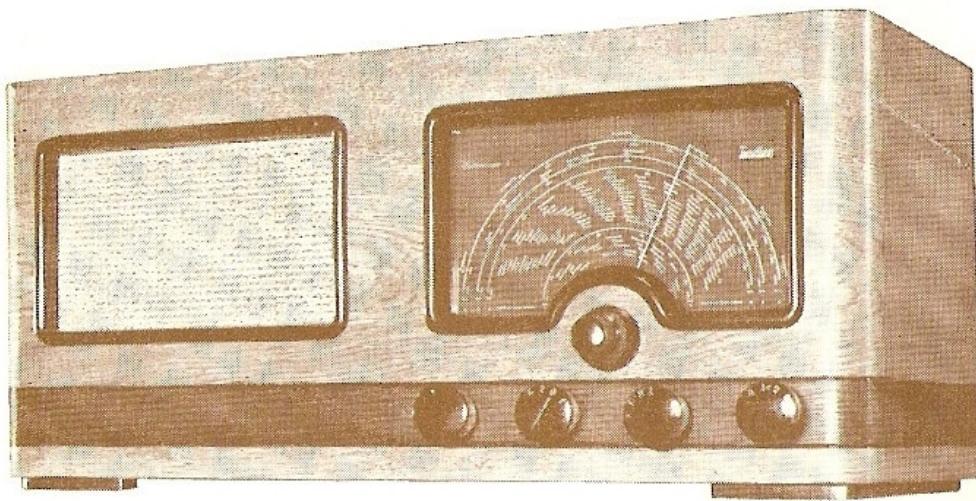
- 6) **PICK-UP FOR GRAMMOFON.** Fortrinsvis krystall pick-up.
- 7) **EKSTRA HØYTALER,** ca. 4 ohm.
- 8) **HODETELEFON,** 2000—4000 ohm koples til eget høyohmig uttak.
- 9) **LANGBØLGEN (L)** Stasjoner kan høres hele døgnet, men flere ligger på nesten samme bølgelengde så de ofte forstyrrer hverandre.

MELLOMBØLGEN (M) Fjerne stasjoner høres best etter solnedgang. En del stasjoner sender på felles bølgelengde så de forstyrrer hverandre.

FISKERIBØLGEN (F) blir mest benyttet av fiskefartøyer med små stasjoner. Langs kysten kan man høre stasjoner hele døgnet, men fjerne stasjoner høres best om natten.

KORTBØLGEN (K) er i sin alminnelighet uberegnelig og upålidelig i forhold til de andre bølgebånd. Det krever atskillig studium og interesse å kunne nyttiggjøre seg kortbølgen fullt ut. Denne er i flere henseender annerledes enn de vanlige kringkastingbånd. Eksempelvis vil fjerne stasjoner på over 10 000 kc/s som regel komme inn bare når det er lyst hele veien fra sender til mottaker, mens stasjoner på under ca. 10 000 kc/s har størst rekkevidde når det er mørkt. Av denne grunn skifter mange stasjoner bølgelengde flere ganger i døgnet. Sendetidene er variable og sendernes beliggenhet i forhold til mottagerstedet spiller større rolle enn for de andre bølgebånd. En sender som ligger ganske nær mottakerstedet kan således høres meget dårligere enn en som ligger i en annen verdensdel.

Det vil imidlertid lønne seg å studere kortbølgeforholdene. Har man erhvervet seg et godt kjennskap til disse vil man kunne glede seg over å høre meget fjerne sendere når forholdene ligger sådan til rette.

10) På apparatets forside er der 5 betjeningsknapper, regnet fra venstre er disse:

A. *Styrkekontroll og bryter for skalalys (.)*.

Når knappen dreies til høyre øker lydstyrken. Skalalampen lyser når knappen trykkes inn og holdes i denne stilling.

B. *Strømbryter (G 2 0 1)*.

G = full styrke grammofon, 2 = full styrke radio, 0 = strøm avslått, 1 = sparestilling.

Stilling 1 vil i de fleste tilfeller gi nok følsomhet til å ta inn stasjonene men bare i stilling 2 kan apparatet gi sin fulle ytelse og største lydstyrke. Ved overgang fra 2 til 1 vil innstillingen av kortbølgestasjonene forandres så en liten etterstilling er nødvendig. Ved svakt anodebatteri kan man ikke regne med å få inn kortbølgestasjoner i stilling 1.

C. *Bølgevender (K F M L)*.

K = kortbølge, F = fiskeribølge, M = mellombølge, L = langbølge.

D. *Tonekontroll og selektivitetsvender (4 3 2 1)*.

4 = størst båndbredde (brukes ved gode stasjoner uten pipetoner). 3, 2 = mellomstillinger. 1 = størst selektivitet og svekket basstone. Gir lettest forståelig tale ved sterke forstyrrelser.

E. *Øverst den dobbelte knapp for innstilling av stasjonene*.

Den indre del av denne knapp brukes for hurtig innstilling, den ytre del for fininnstilling. Viseren stilles på stasjonens første bokstav. Det er av stor viktighet at man med fininnstillingen stiller inn midt på stasjonens bærebølge, da det ellers vil bli sus og uren lyd. Riktig innstilling av stasjonene skjer lettest når selektivitetsvenderen står i stilling 2.

11) **GARANTI.** Med apparatet følger en garantirekvisisjon. Såfremt denne ikke er sendt fabrikken senest 14 dager etter overtagelsen av apparatet, bortfaller enhver garanti.